LIETUVOS PREKYBOS, PRAMONĖS IR AMATŲ RŪMŲ ASOCIACIJA

ASSOCIATION OF LITHUANIAN CHAMBERS OF COMMERCE, INDUSTRY AND CRAFTS

Kauno PPAR
Tel. (37) 20 12 94
chamber@chamber.lt
www.chamber.lt

Klaipėdos PPAR
Tel. (46) 39 08 61
klaipeda@kcci.lt
www.kcci.lt

Šiaulių PPAR
Tel. (41) 525504
siauliai@sccic.lt
www.rumai.lt

Panevėžio PPAR
Tel. (45) 463 687
panevezys@ccic.lt
www.ccic.lt

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai 2026-04-13 Nr. P7/26-032

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos
Išorinių ekonominių santykių ir ekonominio saugumo
politikos departamento direktoriui Donatui Tamulaičiui

DĖL GEOPOLITINĖS SITUACIJOS ARTIMUOSIUOSE RYTUOSE POVEIKIO LIETUVOS REGIONŲ VERSLUI

Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija (toliau – LPPARA), apibendrinusi Šiaulių, Klaipėdos, Kauno ir Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmuose atliktų verslo bendruomenės apklausų rezultatus, informuoja apie reikšmingą geopolitinės situacijos Artimuosiuose Rytuose (karo Irane ir Hormūzo sąsiaurio uždarymo) poveikį Lietuvos įmonių veiklai.

Nustatyta, kad didžiausią neigiamą poveikį patiria šie sektoriai: gamybos ir pramonės įmonės, statybų sektorius, reklamos ir vizualinės gamybos įmonės, plastiko žaliavas naudojantys verslai, transporto ir logistikos sektorius bei techninės inžinerijos įmonės. Klaipėdos regione ypač reikšmingą dalį sudaro transporto ir logistikos įmonės. Dauguma neigiamą poveikį jaučiančių įmonių vykdo tarptautinę prekybą. Pagrindiniai jų įvardijami padariniai – auganti sąnaudų našta, mažėjantis pelningumas ir didėjantis veiklos neapibrėžtumas. Įmonės pažymi, kad dėl ilgesnių gamybos ar pardavimo ciklų tampa sudėtinga tiksliai prognozuoti galutinę produkcijos savikainą, todėl didėja rizika dirbti nuostolingai. Taip pat fiksuojamas klientų atsargumas, projektų stabdymas ar atidėjimas, sezoniškumo sutrikimai ir planuotos plėtros lėtėjimas.

Ryškiausias poveikis jaučiamas tiekimo grandinėse, žaliavų ir energijos išteklių kainose. Įmonės nurodo, kad tiekėjai kelia kainas arba vengia jas fiksuoti ilgesniam laikotarpiui dėl neapibrėžtos situacijos žaliavų rinkose. Taip pat pranešama apie ilgėjančius tiekimo terminus, medžiagų trūkumą ir vėluojančius pristatymus.

Fiksuoti konkretūs kainų pokyčiai:

- aliuminis: apie +25 proc.;
- alyva: apie +15 proc. (numatomas tolesnis augimas);
- plastikai (PP/PE): iki +35 proc.;
- plėvelės, organinis stiklas: apie +20 proc.;
- PVC ir susiję produktai: +5–15 proc.;
- bituminės medžiagos: +20–25 proc.;
- transporto kaštai: iki +20 proc.

J. Jasinskio g.14B
Yellowstone verslo centras
LT-01112 Vilnius, Lietuva
tel. (5) 261 21 02

A/S LT667044060001130512
SEB bankas B/K 70440, Įm. k. 110069070
PVM mokėjimo kodas LT100690716

El. paštas: info@chambers.lt
www.chambers.lt

Įmonės taip pat nurodo, kad importas lėtėja, o tiekimo terminų pailgėjimas riboja galimybes laiku vykdyti įsipareigojimus klientams. Tai neigiamai veikia pardavimus ir eksporto plėtros galimybes. Kai kurios įmonės vertina, kad dėl susiklosčiusios situacijos rizikuoja netekti iki 10 proc. mėnesio apyvartos kiekvieną mėnesį, kol trikdžiai išliks.

Papildomai įmonės išskiria šias rizikas: sudėtinga parengti komerciškai pagrįstus pasiūlymus dėl žaliavų kainų nestabilumo; tenka didinti atsargas ir „įšaldyti“ daugiau apyvartinių lėšų; kyla rizika prarasti klientus dėl vėluojančių pristatymų; mažėja paklausa, atidedami projektai, ypač statybų ir projektinės gamybos sektoriuose. Dalis įmonių jau fiksuoja užsakymų praradimus ir pradeda mažinti darbuotojų skaičių.

Verslas aiškiai identifikuoja papildomo likvidumo poreikį. Klaipėdos apklausoje 72,7 proc. įmonių nurodė, kad valstybės pagalba yra būtina.

Siūlomos prioritetinės priemonės:

- lengvatinės paskolos apyvartinėms lėšoms;
- finansinė parama ir valstybės garantijos;
- energetikos kainų stabilizavimas;
- kuro kainų mažinimas (įskaitant akcizo peržiūrą);
- eksporto skatinimas;
- trumpalaikės infliaciją mažinančios priemonės.

Akivaizdu, kad geopolitinė situacija Artimuosiuose Rytuose daro sisteminį poveikį Lietuvos regionų verslui. Didžiausią riziką patiria įmonės, priklausomos nuo importuojamų žaliavų, kuro sąnaudų ir tarptautinių tiekimo grandinių. Verslo lūkesčiai orientuoti į greitas stabilizavimo priemones, užtikrinančias likvidumą ir mažinančias energetikos bei logistikos kaštus.

LPPARA tikisi, kad Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, formuodama Lietuvos poziciją Europos Sąjungos ir tarptautiniu lygmeniu, atsižvelgs į išaugusias verslo rizikas ir prisidės prie sprendimų, mažinančių geopolitinės įtampos poveikį tiekimo grandinėms, energetikos kainoms ir tarptautinei prekybai, taip pat skatins koordinuotus veiksmus, užtikrinančius Lietuvos įmonių konkurencingumo išlaikymą.

Pagarbiai,
Prezidentas Sigitas Gailiūnas

tel. +37052612102, el. p. info@chambers.lt